

ROMANYA ÜLKE RAPORU

DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

2022

* Bu Rapor T.C. TİCARET BAKANLIĞI (<https://ticaret.gov.tr/>)
Sayfasındaki veriler derlenerek bilgi amaçlı hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Romanya
Nüfus	19 milyon
Dil	Rumence
Din	Ortodoks (%87), Protestan (%6,8) Katolik (%5,6), Diğer (%0,6)
Yüzölçümü	238 391 km ²
Başkent	Bükreş
Başlıca Şehirleri	Bükreş, Lasi, Timisoara, Köstence, Cluj-Napoca, Craiova, Galati, Braşov
Devlet Başkanı	Klaus Iohannis
Para Birimi	Lei

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

AB (Avrupa Birliği), AG (Avustralya Grubu), BIS (Uluslararası İmar Bankası), BSEC (Karadeniz Ekonomik İşbirliği), CCC (Gümrük İşbirliği Konseyi), CE (Avrupa Konseyi), CEI (Orta Avrupa Girişimi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), ECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), G-9, G-77, IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ICFTU (Uluslararası Serbest Ticaret Birlikleri Konfederasyonu), ICRM (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi), IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IFRC (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü), INMARSAT (Uluslararası Denizcilik Uydu Teşkilatı), INTELSAT (Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü), Interpol (Uluslararası (Uluslararası Standartlar Örgütü), ITU (Uluslararası Haberleşme Birliği), LAIA (Latin Amerika Entegrasyon Birliği), MONUC (BM Kongo Operasyonu), OAS (Amerika Devletleri Teşkilatı), OPCW (Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), PCA (Daimi Hakemlik Mahkemesi), PFP (Barış için Ortaklık), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), UNESCO (Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (Endüstriyel Kalkınma Örgütü), UNIKOM (BM Irak-Kuveyt Gözlem Misyonu), UNMEE (BM Etiyopya-Eritre Misyonu), UNMIBH (BM Bosna Hersek Misyonu), UNMIK (BM Kosova Geçici Yönetimi), UPU (Dünya Posta Birliği), WCL (Dünya Emek Konfederasyonu), WEU (Batı Avrupa Konseyi), WFTU (Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü), WTOO (Dünya Turizm Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Asya, Avrupa ve Ortadoğu'nun kavşak noktasında, Tuna Nehri ve Karadeniz yakınlarında yer alan Romanya, coğrafi yerleşim açısından oldukça stratejik bir konuma sahiptir. Büyük bir ekonomik potansiyeli elinde bulunduran ülke, gelişmiş sanayii ve tarım alanlarının yanı sıra zengin doğal kaynakları açısından da oldukça şanslıdır.

19 milyonluk nüfusu ve 238 391 kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın güney doğusunda yer alan Romanya, Bulgaristan (608 km), Macaristan (443 km), Moldova (450 km), Sırbistan (476 km) ve Ukrayna (531 km) ile sınıra sahiptir.

Başkenti Bükreş olan ülkenin diğer önemli şehirleri; Köstence, Yaş, Timisoara, Cluj-Napoca, Galati, Braşov ve Craiova'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Romenler, diğer Latin ulusları gibi M.S. ilk 1 000 yıl içinde ortaya çıkmış ve Trakyalı ataları olan Hint-Avrupa köklü "Dacia"lılar ile aynı bölgede yaşamışlardır. Bugün Romenler Doğu Roma dünyasının yegane temsilcisidir ve Romence de İspanyolca, İtalyanca ve Fransızcanın yanında başlıca Latin kökenli dillerden birisidir.

İlk kez 1859 yılında Wallachia ve Moldavia Prenslüklerinin birleşmesi ile doğan Romen ulus devleti, 400 yıl kadar Osmanlı egemenliğinde kalmış ve 1878 yılında resmi bağımsızlığını ilan ederek üç yıl sonra da bir krallık haline gelmiştir. Ancak söz konusu krallık, Romen nüfusun sadece bir kısmını kapsamış, 3 milyon kişi Macaristan yönetimindeki Transilvanya'da, 2 milyon kişi Rusya kontrolündeki Bessarabia'da ve küçük gruplar da Bulgaristan'a ait bulunan Dobruca bölgesinde kalmışlardır. Krallığın, Romanyalıların tamamını bir yönetim altında toplama hedefi, ancak I. Dünya Savaşı'nın ardından 1918 yılında Transilvanya, Bessarabia, Bukovina ve güney Dobruca bölgelerinin Romanya ile birleşmesi ile gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ülke bir anda iki misli büyümüş, ancak bu yeni bölgelerin ekonomik gelişmesi, ya da tam anlamıyla entegre olması sağlanamamıştır.

II. Dünya Savaşı sonrası ülke, diğer Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri gibi Sovyet egemenliği altına girerek komünist rejimi benimsemiştir. 1945 yılında Sovyetler Birliği destekli Romanya Komünist Partisi (RCP) yönetimi ele geçirmiş, 1947 yılı sonunda da Kral Michael tahttan çekilerek ülke Romanya Halk Cumhuriyeti adını almıştır.

1950'li yıllarda Moskova ile bağları zayıflasa da Gheorghe Gheorghiu-Dej yönetimindeki RCP, Stalinist ekonomi politikalarının tamamını uygulamıştır. 1965 yılında yönetimi devralan Nikolae Çavuşesku (Ceausescu) devlet konseyi başkanı olmuş, ülkenin adı Romanya Sosyalist Cumhuriyeti olarak değişmiştir. Gizli polis teşkilatının da desteğiyle Çavuşesku olağanüstü bir kişisel güç kazanmış, özellikle 1980'li yılların sonlarına doğru ülke yönetiminin bütün kilit noktalarına Çavuşesku'nun aile üyeleri ve arkadaşları yerleştirilmiştir.

Doğu Avrupa ülkelerinde komünist rejimlerin sarsıldığı 1989 yılı sonlarında, ülkenin Timoşoara kentinde rejime karşı ilk tepkiler başlamış, bastırılan gösterilerin Bükreş'e sıçraması ile birlikte olaylar hızla gelişmiş, 25 Aralık 1989'da Nikolae Çavuşesku ile eşi idam edilmiştir.

Tüm ülkeye yayılan ayaklanmalar sonucu, Ulusal Kurtuluş Cephesi (National Salvation Front) sosyalist rejime son vermiş, 1990 yılında da serbest seçimler yapılarak ülkede çok partili demokratik sisteme geçilmiştir. Romanya, halen çok partili parlamenter sistem ve Senato ile Millet Meclisinden oluşan iki meclis ile yönetilen demokratik bir Cumhuriyettir.

Nüfus ve İstihdam

1990 yılından beri gerek dışarıya göç gerekse artan ölüm ve azalan doğum oranları nedeniyle, Romanya'nın nüfusu sürekli azalma kaydetmiştir. 1990 yılında 23,21 milyon kişi olan ülke nüfusu, 2021 yılında 19,2 milyon kişiye kadar düşmüştür.

Ülkenin nüfus azalışında doğal sebeplerin yanı sıra göç de önemli bir faktörü oluşturmaktadır. Nüfusun azalmış olmasına, yurtdışına çalışmaya gidenlerin önemli ölçüde sebep olduğu tahmin edilmektedir. Diğer taraftan Uluslararası Göç Örgütü, yurtdışında çalışmakta olan Romen sayısını 2 milyon kişi olarak belirtmektedir ki bu rakam da yetişkin nüfusun yaklaşık %10'luk kısmına karşılık gelmektedir. 1990'lı yıllarda başlayan dış göçün başlangıçtaki hedef ülkeleri Yugoslavya ve Polonya gibi Doğu Avrupa ülkeleri iken bugün Almanya, İtalya, İspanya gibi Batı Avrupa ülkeleri ve İsrail en fazla tercih edilen yabancı ülkeler haline gelmiştir.

Ülkenin nüfusunun %89,5'i Romenlerden oluşmaktadır. Ülkede resmi olarak Macarlar (%6,6), Çingeneler (%2,5) ve Almanlar (%0,5) da dahil olmak üzere 13 azınlık grubu mevcuttur.

Romanya halkının yaklaşık %96'sı okur-yazardır. Nüfusun ortalama yaşı 39,7 olan Romanya, Batı Avrupa ülkelerine göre daha genç bir nüfusa sahiptir. Bununla beraber, azalan doğum oranı, bu durumun değişeceğine ve gelecek 10 yılın sonuna doğru, ülkedeki yaşlı nüfusun çalışma yaşındaki nüfusa bağımlılık oranının yükseleceğine işaret etmektedir. Ülkede 14 yaş altı nüfusta azalma gözlenirken, 65 yaş üstü nüfus ise artmaktadır. Bu durumun, emeklilik, sosyal sigorta ve sağlık sistemi üzerinde bir baskı oluşturması beklenmektedir.

Komünist sistemin yıkılmasının ardından, ülkenin işgücü yapısı ve büyüklüğü de önemli ölçüde değişiklik göstermiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda kayıt dışı ekonominin büyümesi ile işgücü ile ilgili güncel ve doğru bilgi temin etmek ve bu bilgileri yorumlamak zorlaşmıştır.

İşsizler, emekliler, kırsal kesimde çalışan ücretliler, düşük ücretli işlerde çalışıp büyük kentlerde yaşayan büyük aileler ile Moldova sınırındaki bölgelerde ve daha az gelişmiş olan kuzeydoğu bölgelerinde yaşayan kesimler, ülkede yoksulluktan en fazla zarar

gören nüfusu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer AB ülkelerine yönelik göçün tahmin edilememesi işgücü ile ilgili olarak belirsizlik yaratmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Romanya maden çeşitliliği açısından oldukça zengin bir ülkedir. Kömür, demir cevheri, bakır ve krom rezervleri bulunmaktadır.

Petrol üretimi bulunmakla birlikte ülke ihtiyacını karşılamak için yeterli değildir.

Doğalgaz rezervleri bakımından oldukça önemli bir konumdadır. Romgaz ve Petrom bu alandaki en önemli firmalardır. Ayrıca, rüzgar ve güneş enerjisi alanında yatırımlar bulunmakta olup, AB'nin "yeşil enerji"yi destekleyen fonlarının da etkisi ile bu alandaki yatırımlar artacaktır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	249,51	284,09	299,89	311,55	337,21	363,46	388,93	415,81
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	-3,7	5,9	4,8	3,1	3,8	3,5	3,5	3,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	12 909	14 795	15 619	16 228	17 566	18 935	20 263	21 665
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,6	5	13,3	11	3,6	3	2,6	2,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-5	-7	-8,4	-8	-6,7	-6,2	-6,1	-6,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5	5,6	5,5	5,5	5,4	5,3	5,3	5,3
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	49,6	51,4	49,7	51,7	52,9	54,2	55,8	56,9

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Avrupa'nın güney doğusunda yer alan ve Polonya'nın ardından Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük ikinci pazarı durumunda olan Romanya'da, sanayileşme sürecine girilmesiyle birlikte güçlü bir kırsal göç gerçekleşmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan ağır yaralarla çıkan Romanya, ekonomisini kalkındırmak için büyük bir mücadele dönemine girmiştir. Aralık 1989 Devrimi'nden sonra serbest piyasa sistemine adapte olmaya başlayan Romanya, iktisadi gelişme amacıyla dış ticarete önem vermiştir. Ayrıca, yine bu amaçla pek çok reformlar yapılmıştır.

Kısa sürede hisselerinin çoğu devlet kontrolü altında bulunan bütün kuruluşların hızlı ve şeffaf bir biçimde özelleştirilmesi ve vatandaşların hayat standardının yükseltilmesi yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu reformlar özellikle, IMF, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi uluslararası oluşumlar tarafından desteklenmiştir. Bu

önemli gelişmelerle beraber 1 Ocak 2007 itibarıyla ülkenin Avrupa Birliği tam üyesi olması, Romanya'yı Avrupa'nın cazip ülkelerinden biri haline getirmiştir.

Ülke ekonomisinin karşı karşıya olduğu çeşitli problemler bulunmaktadır. Ülkede kayıt dışı ekonomimin büyük olması, vergi sistemine düşük oranda katkı sağlayabilen kırsal nüfusun yüksek olması, vergilerin düzenli olarak toplanamaması gibi sorunlardan dolayı vergi gelirleri yeterli düzeye ulaşamamaktadır. Bu nedenle eğitim, sağlık, refah, altyapı ve güvenlik harcamaları yeterli düzeyde gerçekleştirilememektedir. Romanya Doğu Avrupa ülkeleri arasında en düşük kişi başı gelire, çevre standartları açısından en düşük seviyeye, en yüksek ödenmemiş vergi borçlarına ve en düşük eğitim harcamasına sahiptir. Ülkenin Euro Bölgesi ile kurmuş olduğu sıkı ticari ve mali bağlar, ekonomisini bu bölgedeki gelişmelere karşı riskli hale getirmektedir.

Pandemi sonrası hızlı bir büyüme ivmesi kazanan ekonomi, 2022'de Rusya-Ukrayna savaşının başlamasından bu yana önemli ölçüde kötüleşmiştir. Yaptırımlar ve artan enerji maliyetleri, yüksek enflasyon ve tedarik zinciri kesintiler ile ilgili mevcut zorlukların artması beklenmekte ve toparlanmanın zaman alacağı tahmin edilmektedir.

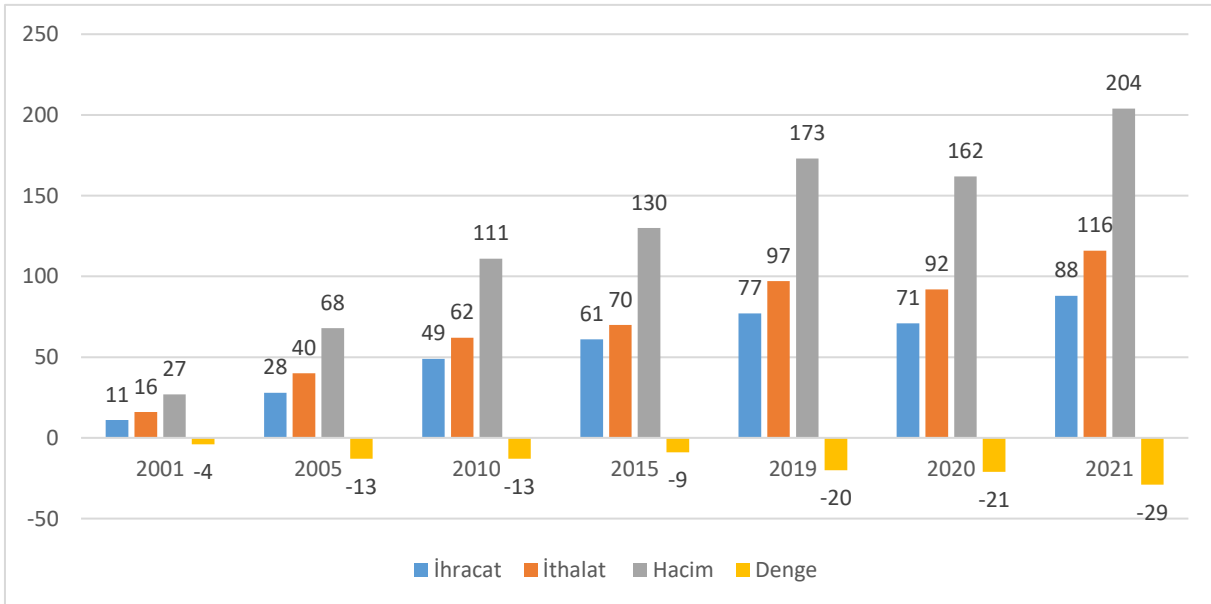
Romanya'nın Karadeniz'e yakınlığı göz önüne alındığında, doğrudan yabancı yatırım darbe alabilir, ancak Yeni Nesil AB programı kapsamında AB fonlarının girişleri nedeniyle yatırım büyümesinin yine de hızlanması beklenmektedir. Savaşın enflasyonist etkileri de reel ücret artışını baskılaması nedeniyle özel tüketim üzerinde baskı oluşturacağı tahmin edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Romanya'nın Dış Ticaret Göstergeleri (milyar dolar)

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

2021 yılında 88 milyar dolarlık ihracatla dünyada %0,4 pay ile 40. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan ve Polonya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %3,5 pay ile 8. sıradadır.

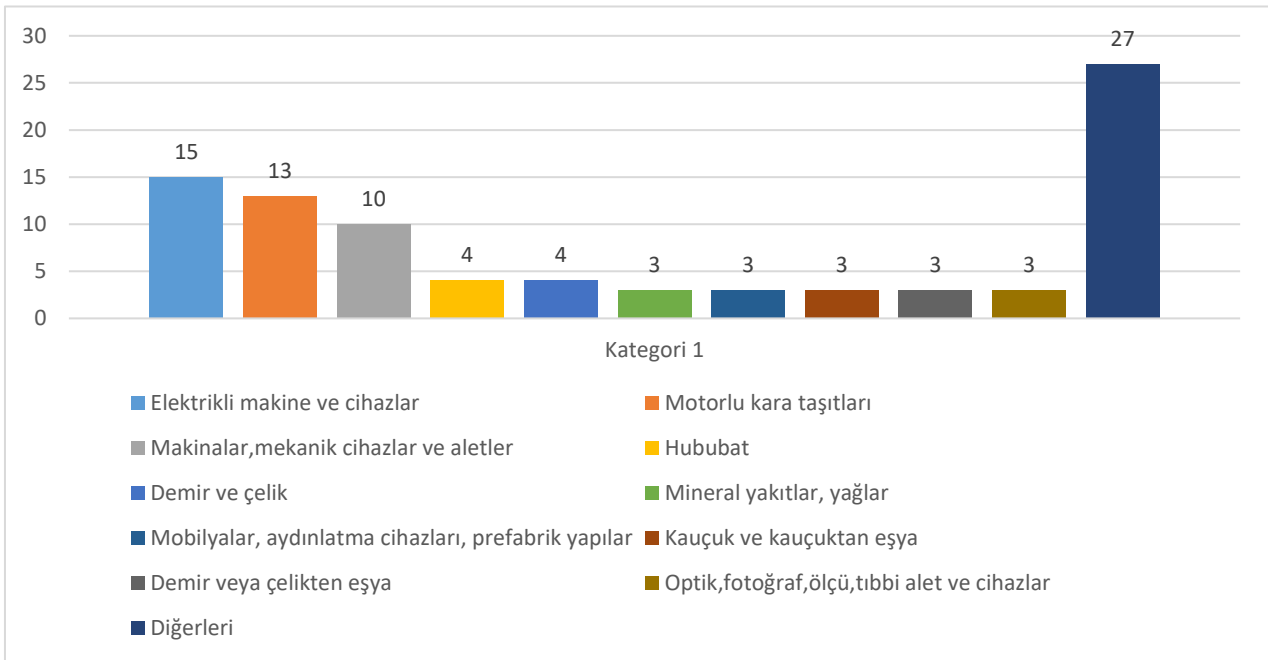
Ülkenin 2021 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; otomobiller, izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar; elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları ve mısırdır.

2021 yılında 116 milyar dolarlık ithalatla dünyada %0,5 pay ile 37. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Macaristan, Çin ve Polonya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %4,4 pay ile 6. sıradadır.

2021 yılında ithal ettiği başlıca ürünler; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); otomobiller ve petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret İhracat

Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyar dolar)

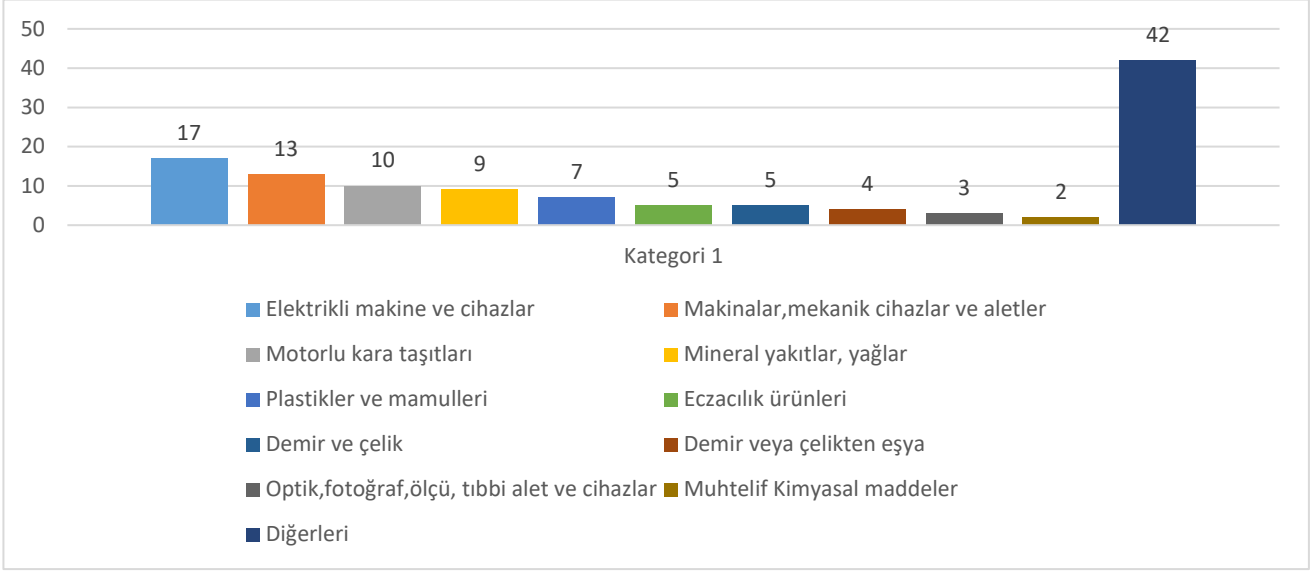

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

İthalat

Romanya'nın İthalatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyar dolar)

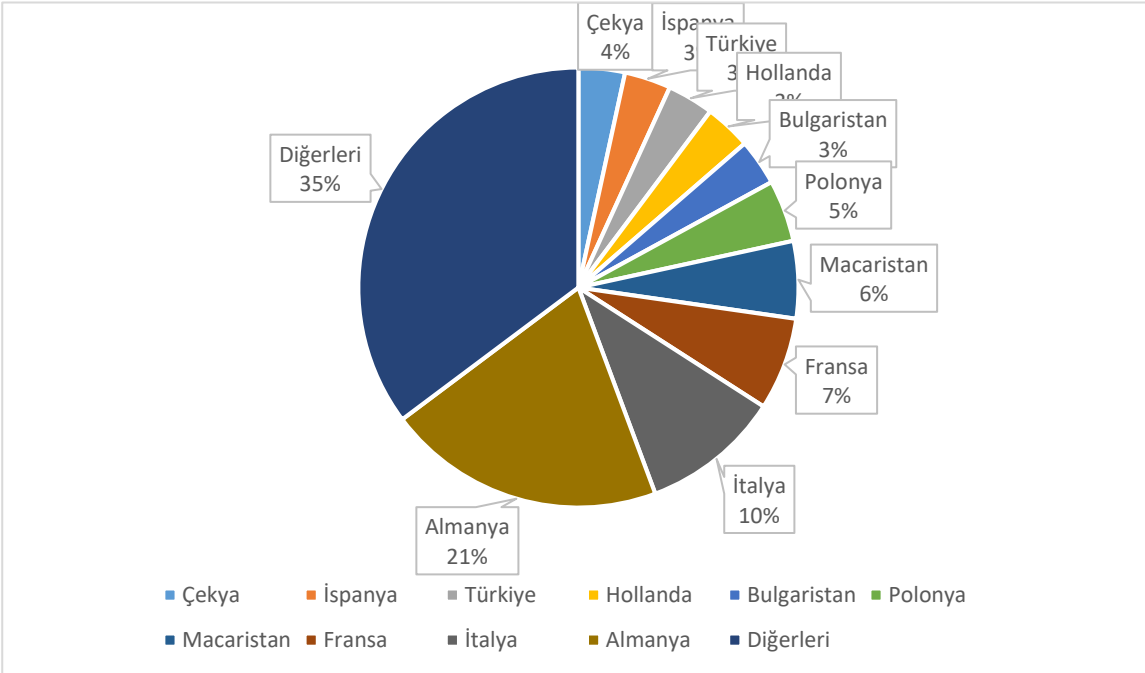

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

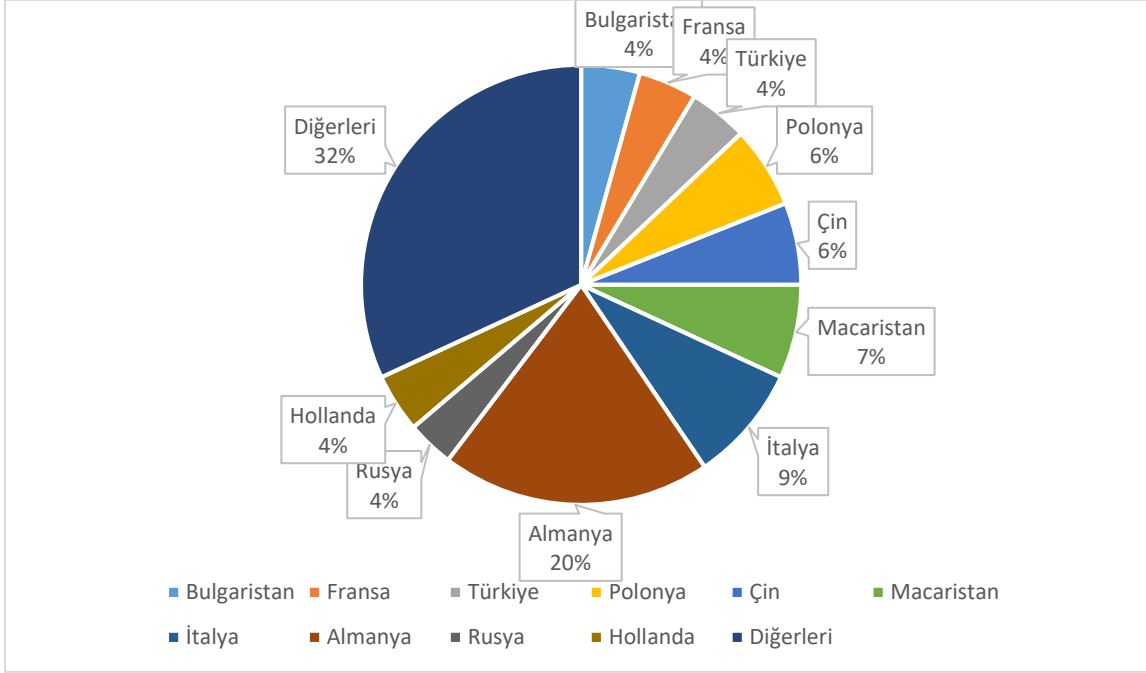
Romanya'nın Ünelere Göre İhracatı 2021 (milyar dolar, % pay)

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

İthalat

Romanya'nın Ükelere Göre İthalatı 2021 (milyar dolar, % pay)

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

2021 yılında Romanya'da gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım miktarı 10 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2021 yılında toplam yabancı sermaye stoğu 121 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	3 602	10 457	7 800	8 580	9 438	10 382	11 420
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	1,44	3,68	2,80	2,80	2,70	2,70	2,70
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	123 434	121 328	129 128	137 708	147 146	157 528	168 948
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-198,70	- 1 780	- 1 000	- 1 500	- 1 700	- 2 000	- 2 000
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	14 934	15 297	16 297	17 797	19 497	21 497	23 497

Kaynak: EIU

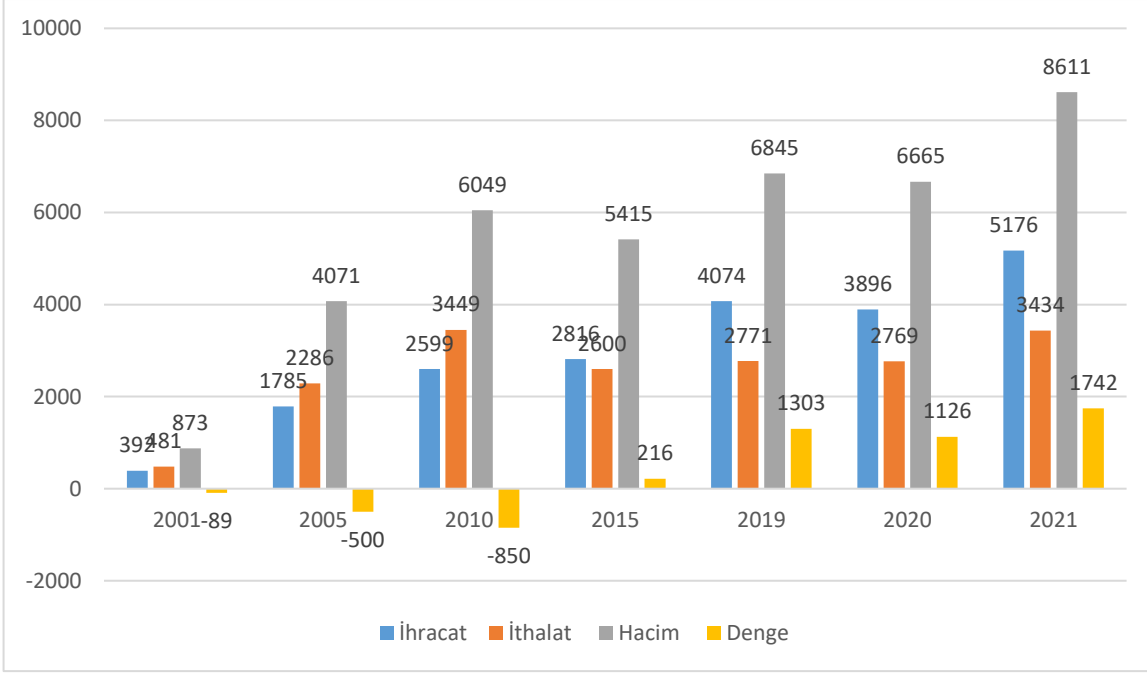
*: Tahmin

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Romanya Dış Ticareti

Türkiye'nin Romanya ile Ticareti (milyon dolar)

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

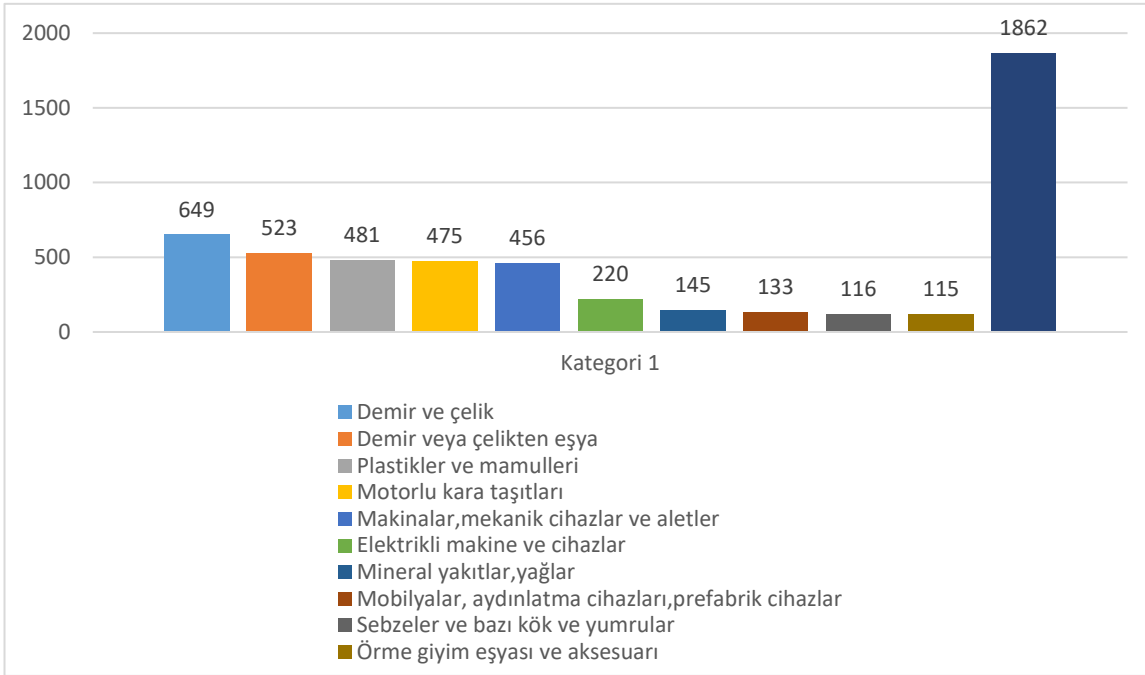
2021 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 5 milyar olmuştur. Romanya'nın toplam ihracatımızdaki payı %2,3 olup 12. sıradadır.

2021 yılında ülkeden ithalatımız 3 milyar dolardır. 2021 yılında Romanya'nın toplam ithalatımızdaki payı %1,3 olup 19. sıradadır.

2021 yılında Romanya ile ticarete Türkiye'nin 2 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

Türkiye'nin Romanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

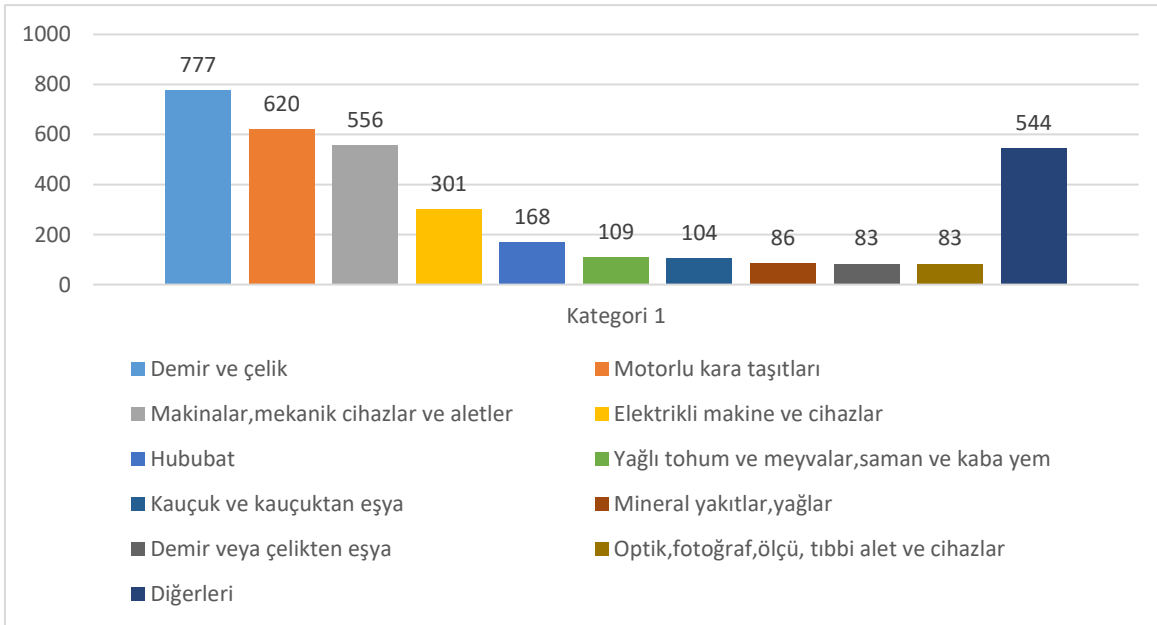
Türkiye'nin Romanya'ya İhracatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürün Grupları 2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

EKLER:**EK-1: Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

GTİP	ÜRÜNLER		2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			77 298 748	71 046 399	88 389 729	100	24,1
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 934 678	6 148 872	6 577 964	7,5	7
2.	8703	Otomobiller	5 464 106	5 379 422	5 596 076	6,4	4
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	4 053 677	3 633 459	4 190 134	4,8	15,3
4.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	2 448 695	2 615 217	2 899 527	3,3	10,9
5.	1005	Mısır	1 390 495	1 235 581	1 940 647	2,2	57,1
6.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 666 475	1 551 037	1 901 371	2,2	22,6
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 469 078	1 321 783	1 846 953	2,1	39,7
8.	1001	Buğday ve mahlut	1 267 586	963 260	1 822 247	2,1	89,2
9.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar	1 848 078	1 487 872	1 575 782	1,8	5,9

		ve bunların aksam ve parçaları					
10.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik ≥ 600 mm)	635 361	586 673	1 237 283	1,4	110,9
11.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	742 348	891 900	1 213 318	1,4	36
12.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	971 821	951 898	1 209 300	1,4	27
13.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 213 173	1 091 080	1 197 177	1,4	9,7
14.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırma mahsus	1 126 925	968 743	1 126 540	1,3	16,3

		davlumbazlar					
15.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	882 015	954 640	1 018 372	1,2	6,7

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-2: Romanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			96 570 405	91 852 204	116 408 053	100	26,7
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	4 181 777	3 871 745	4 459 227	3,8	15,2
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 033 311	3 275 299	3 467 672	3	5,9
3.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	4 104 970	2 282 469	3 405 884	2,9	49,2
4.	8703	Otomobiller	2 930 833	2 327 961	3 130 843	2,7	34,5
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 490 197	1 153 639	2 210 255	1,9	91,6
6.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 943 123	2 018 732	2 197 327	1,9	8,8
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	2 018 003	1 729 663	2 121 289	1,8	22,6
8.	8542	Elektronik entegre devreler	1 398 097	1 381 665	1 816 884	1,6	31,5

9.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	1 386 445	1 319 743	1 544 634	1,3	17
10.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	799 821	1 032 733	1 255 733	1,1	21,6
11.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	676 145	863 047	1 232 098	1,1	42,8
12.	2716	Elektrik enerjisi	306 481	353 822	1 161 973	1	228,4
13.	3926	Plastikten diğer eşya	1 012 015	963 698	1 140 751	1	18,4
14.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	734 701	420 353	1 136 392	1	170,3
15.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	518 606	653 576	935 632	0,8	43,2

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-3: Romanya'nın Ükelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		77 298 748	71 046 399	88 389 729	100	24,1
1.	Almanya	17 307 522	16 100 011	18 129 370	20,7	12,6
2.	İtalya	8 619 707	7 546 296	9 109 192	10,4	20,7
3.	Fransa	5 319 882	4 761 092	5 642 342	6,4	18,5
4.	Macaristan	3 720 682	3 529 602	5 019 384	5,7	42,2
5.	Polonya	2 721 771	2 642 837	3 521 727	4	33,3
6.	Bulgaristan	2 682 370	2 569 039	3 453 489	3,9	34,4
7.	Hollanda	2 364 937	2 504 072	3 035 334	3,5	21,2
8.	Türkiye	2 440 247	2 331 603	3 029 390	3,5	29,9
9.	Çekya	2 421 862	2 192 501	2 758 817	3,2	25,8
10.	İspanya	2 351 555	2 097 898	2 634 717	3	25,6
11.	İngiltere	2 881 558	2 365 618	2 479 097	2,8	4,8
12.	Avusturya	1 700 402	1 682 267	2 234 116	2,6	32,8
13.	Slovakya	1 630 707	1 522 577	1 884 286	2,2	23,8

14.	Belçika	1 377 479	1 394 341	1 877 224	2,1	34,6
15.	ABD	1 372 759	1 170 217	1 732 116	2	48

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-4: Romanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		96 570 405	91 852 204	116 408 053	100	26,7
1.	Almanya	19 341 094	19 013 762	23 389 659	20,1	23
2.	İtalya	8 736 858	8 105 395	10 213 507	8,8	26
3.	Macaristan	6 817 318	6 715 198	7 991 428	6,9	19
4.	Çin	5 059 705	5 756 653	7 306 855	6,3	26,9
5.	Polonya	5 772 090	5 660 505	7 254 344	6,2	28,2
6.	Türkiye	4 243 973	3 951 542	5 132 456	4,4	29,9
7.	Fransa	4 743 343	4 242 812	4 895 183	4,2	15,4
8.	Bulgaristan	2 840 597	2 855 488	4 791 621	4,1	67,8
9.	Hollanda	3 786 288	3 562 739	4 582 151	3,9	28,6
10.	Rusya	3 468 459	2 066 216	3 728 293	3,2	80,4
11.	Avusturya	3 013 887	2 917 095	3 701 762	3,2	26,9
12.	Çekya	2 936 529	2 871 325	3 319 860	2,9	15,6
13.	İspanya	2 697 429	2 268 533	2 901 890	2,5	27,9
14.	Belçika	2 300 115	2 286 427	2 861 260	2,5	25,1
15.	Slovakya	2 172 542	2 093 818	2 340 906	2	11,8

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			4 073 769	3 895 656	5 176 255	100	32,9
1.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	132 698	157 374	268 586	5,2	70,7
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	222 585	195 638	212 079	4,1	8,4
3.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	48 481	52 976	159 877	3,1	201,8

4.	7225	Diğer alaşımli çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	57 312	45 730	114 095	2,2	149,5
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	42 418	63 914	111 230	2,1	74
6.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	65 479	64 479	107 841	2,1	67,2
7.	8703	Otomobiller	177 046	99 876	101 124	2	1,2
8.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	35 274	64 951	89 059	1,7	37,1
9.	7214	İnşaat demiri	75 771	36 269	86 798	1,7	139,3
10.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere n veya kıymetli metallere kaplama metallere n)	65 546	51 978	83 975	1,6	61,6
11.	8418	Buzdolaplar, dondurucular ve diğer	59 561	49 559	71 626	1,4	44,5

		soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları					
12.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	63 283	64 134	68 693	1,3	7,1
13.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	45 319	44 951	65 120	1,3	44,9
14.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folyo (gözeneksiz)	42 116	48 464	62 941	1,2	29,9
15.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	54 670	16 549	58 896	1,1	255,9

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 770 909	2 769 255	3 434 433	100	24
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	246 920	323 746	516 625	15	59,6
2.	8703	Otomobiller	187 332	386 400	440 562	12,8	14
3.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	255 312	180 722	332 139	9,7	83,8
4.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	204 605	195 842	172 641	5	-11,8
5.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	168 151	111 138	133 879	3,9	20,5
6.	1206	Ayçiçeği tohumu	96 641	22 534	106 100	3,1	370,8
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber	92 150	135 381	89 398	2,6	-34

		optik kablolar					
8.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	108 263	88 205	83 472	2,4	-5,4
9.	1005	Mısır	212 588	86 919	79 877	2,3	-8,1
10.	1003	Arpa	9 292	8 228	65 401	1,9	694,9
11.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	73 906	65 831	56 427	1,6	-14,3
12.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	24 418	35 489	53 716	1,6	51,4
13.	8418	Buzdolapları , dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	26 826	34 563	42 909	1,2	24,1
14.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	2 005	8 011	42 177	1,2	426,5
15.	3305	Saç müstahzarları	59 766	59 987	41 053	1,2	-31,6

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri